

DĖL PIRKIMO SĄLYGŲ PAAIŠKINIMO IR PATIKSLINIMO BEI PASIŪLYMŲ PIRKIMUI PATEIKIMO TERMINO NUKĖLIMO

2018 m. kovo 5 ir 8 d. Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis buvo gauti tiekėjų prašymai paaiškinti pirkimo sąlygas:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 36 straipsnio 5 dalimi bei pirkimo sąlygų 7.1, 7.3 ir 7.4 papunkčiais, teikiame tiekėjams tokį pirkimo sąlygų paaiškinimą ir patikslinimą bei informuojame, kad **pasiūlymų pirkimui pateikimo terminas nukeliamas iki 2019 m. kovo 28 d.**, atitinkamai patikslinant informaciją skelbime apie pirkimą:

1 klausimas.

Siekdami įvertinti duomenų transformavimo komponento sukūrimo mechanizmą norėtume išsiaiškinti daugiau informacijos apie TDS modernizacijos projekto metu sukurtą sprendimą:

1.1. Koks tiksliai standartinis produktas ir jo versija buvo pasirinktas sukurti TDS sprendimui realizuoti?

1.2. Kokia yra TDS sprendimo vienos naudotojo licencijos kaina? Ar norint šiame projekte panaudoti TDS funkcionalumą – reikės licencijas pirkti iš naujo?

1.3 Pateikite TDS sprendimo detalaus projektavimo specifikaciją ar detalių realizuotų funkcijų aprašymą, kuris leistų įsivaizduoti šio sprendimo adaptacijos ADP duomenų transformavimo komponentui galimybę.

1.4. Ar TDS sprendime buvo realizuotos (arba yra planuojamos realizuoti) duomenų nuasmeninimo funkcijos?

1.5. Ar TDS sprendime buvo realizuotos (arba yra planuojamos realizuoti) duomenų sumaišymo (shuffling) funkcijos?

1.6. Ar TDS sprendime buvo realizuotos (arba yra planuojamos realizuoti) konfidencialios informacijos pašalinimo funkcijos?

1.7. Ar TDS sprendime buvo realizuotos (arba yra planuojamos realizuoti) dublikatų aptikimo funkcijos?

1.8. Ar TDS sprendime buvo realizuotos (arba yra planuojamos realizuoti) nenaudingų skriptų ir tarpų aptikimo funkcijos?

1.9. Ar TDS sprendime yra galimybė (arba yra planuojama realizuoti) ieškoti duomenų ir atlikti jų pašalinimą rašant užklausas?

1.10. Ar TDS sprendimas palaiko eksportavimo į RDF formatą funkciją?

Taip pat siekdami tinkamai įvertinti pirkimo medžiagoje išdėstytus kitus poreikius norime:

2.1. Kad būtų detalizuotas reikalavimas Nr. 9.16.5 “ADP inventorinimo procesams naudojama integracinė sąsaja su Lietuvos Respublikos adresų registru, duomenims apie Lietuvos vietovardžius gauti.”. Kokiems tiksliai inventorinimo procesams ir funkcijoms bus reikalinga sąsaja su Adresų registru? Ar būtų galima išvardinti techninės specifikacijos reikalavimus, kurie būtų susiję su šio reikalavimo patenkinimu?

Atsakymas:

Dėl 1.3 – 1.10 klausimų dėl Tarpžinybinės duomenų saugyklos (toliau – TDS) duomenų transformavimo komponento mechanizmo:

Atkreipiame dėmesį, kad šiuo metu planuojami TDS sprendimai dar nėra įgyvendinti, o jų įsigijimui vykdomas TDS įgyvendinimo paslaugų pirkimas (pasiūlymų pateikimas iki 2019-03-15). Manome, kad šiame etape detali TDS sprendimo informacija pasiūlymų pateikimui nėra lemiamą/kritinė, tačiau esant poreikiui, plačiau su pirkimu galima susipažinti viešųjų pirkimų portale <https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2019-645069>.

Toliau pateikiame atsakymus į 1.1, 1.2 ir 2.1 punktų klausimus:

1.1. Koks tiksliai standartinis produktas ir jo versija buvo pasirinktas sukurti TDS sprendimui realizuoti?

TDS sprendimui realizuoti pasirinkti: SAP Data Integrator, SAP BusinessObjects BI, Edge Edition.

1.2. Kokia yra TDS sprendimo vienos naudotojo licencijos kaina? Ar norint šiame projekte panaudoti TDS funkcionalumą – reikės licencijas pirkti iš naujo?

SAP Data Integrator yra bendrame SAP BusinessObjects BI, Edge Edition licencijos komplekte. Edge Edition licencija yra apribota vienu diegimu (angl. „single instance“).

2.1. Taip pat siekdami tinkamai įvertinti pirkimo medžiagoje išdėstytus kitus poreikius norime: Kad būtų detalizuotas reikalavimas Nr. 9.16.5 „ADP inventorinimo procesams naudojama integracinė sąsaja su Lietuvos Respublikos adresų registru, duomenims apie Lietuvos vietovardžius gauti.“. Kokiems tiksliai inventorinimo procesams ir funkcijoms bus reikalinga sąsaja su Adresų registru? Ar būtų galima išvardinti techninės specifikacijos reikalavimus, kurie būtų susiję su šio reikalavimo patenkinimu?

Atsiprašome dėl redakcinės klaidos. Tiksliname Techninės specifikacijos 9.16.5 papunktį taip: „ADP metaduomenų formavimo procesams naudojama integracinė sąsaja su Lietuvos Respublikos adresų registru, duomenims apie Lietuvos vietovardžius gauti.“. Toks reikalavimas susijęs su Techninės specifikacijos 9.7 papunktyje aprašytu reikalavimu R1.2.2.1.2 „Aprašyti AD rinkinių metaduomenis pagal DCAT standartą“.

2 klausimas: *Konkurso sąlygų 2 priede 6 psl. II pirkimo dalies aprašyme minimas "duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras". Kas šiame kontekste yra apibrėžiama kaip "duomenų struktūra"?*

Atsakymas: II ir III pirkimo dalys yra skirtos Projekto partnerių duomenų atvėrimui ir automatinio mechanizmo parengtų atvirų duomenų rinkinių duomenų ir metaduomenų atnaujinimui parengimui. Šiame kontekste atvirų duomenų struktūra yra laikomi atvirų duomenų rinkinio duomenys, kurie yra nuasmeninti, iš kurių pašalinta konfidenciali ir kita riboto naudojimo informacija ir kurie yra paruošti publikavimui.

3 klausimas: *Konkurso sąlygų 2 priede, Techninės specifikacijos 6 priede (61 psl.), lentelėje "Prioritetiškumo skaičiuoklė ir prioritetiškumo nustatymo kriterijai" balai neatitinka procentų:*

1. Duomenų atvėrimo poreikis (50 balų) - atitinka 40%

2. Duomenų vertė (20 balų) - atitinka 30%

3. Duomenų atvėrimo sudėtingumas (30 balų) - atitinka 30%

Gal galite patikslinti lentelę - dėl kokios priežasties balai ir procentai pasiskirsto skirtingai?

Atsakymas: pirkimo dokumentuose yra įsivėlusi formatavimo klaida perkeliant informaciją iš skaičiuoklės į tekstinį dokumento formatą t.y. 1 lygio kriterijus aprašantys stulpeliai yra sujungti su netinkamu skaičiumi 2 lygio kriterijus aprašančiais stulpeliais. Duomenų vertės skiltyje esantis tikslas „Socialinių ar aplinkosauginių problemų sprendimui“ turėtų būti duomenų atvėrimo poreikio skiltyje. Pridedame patikslintą lentelę:

Eil. Nr.	Duomenų rinkinio pavadinimas	Kriterijus 1 lygis	Duomenų rinkinys yra atvertas mašininio būdu nuskaitymu formatu (CSV, XML, HDF5, JSON ar RDF)	1. Duomenų atvėrimo poreikis. Per ADP pateiktos duomenų atvėrimo užklauskos bent vienam iš šių panaudojimo tikslų (50 balų)					2. Duomenų vertė (20 balų)				3. Duomenų atvėrimo sudėtingumas (30 balų)			
		Kriterijus 2 lygis		Moksliniams tyjimams, studijoms	Naujų paslaugų, produktų sukūrimui	Pilietinės visuomenės, demokratiinių procesų skatinimui	Visuomenės informavimui	Socialinių ar aplinkosauginių problemų sprendimui	Duomenų rinkinyje yra naudojami duomenys priskirti prioritetiniam rekomenduojamam atvertinų duomenų sąrašui	Duomenų poreikis pagal duomenų tvarkytojo vertinimą. Ar duomenys gali būti panaudojami skirtingiems tikslams (moksliniams tyrimams, studijoms, naujų produktų kūrimui, pilietinės visuomenės skatinimui, visuomenės informavimui, socialinių ir aplinkosaugos problemų sprendimui).	Ar atveriami institucijos veiklos arba finansiniai duomenys?	Ar atveriant duomenis įgyvendinamas įstatymas?	Ar duomenų rinkinyje yra asmens duomenų?	Ar duomenų rinkinyje esantys duomenys turės būti transformuojami arba papildomi susijusiais duomenimis?	Ar duomenų rinkinys apima daugiau nei 20 duomenų bazės laukų?	Ar duomenys bus publikuoti automatizuotai nuskaitymu formatu? (Automatizuotai nuskaitymi formatai yra CSV, XML, HDF5, JSON ar RDF.)
1	Duomenų rinkinys 1	100%	JSON, RDF, XML	10%	10%	10%	10%	10%	5%	5%	5%	5%	10%	5%	10%	5%

4 klausimas. Dėl punkto 9.10 Funkciniai reikalavimai pagal panaudos atvejį „Duomenų transformavimas“.

Ar teisingai suprantame, kad transformavimo procese reikės surinkti duomenis iš R1 minimų reliacinių duomenų bazių, juos filtruoti (nuasmeninti ir pan.) ir galiausiai publikuoti AD portale, numatytu 3 duomenų brandos lygmeniu? Ar šis ETL procesas turi būti automatizuotas? Jeigu taip, ar yra numatyta kaip dažnai duomenys turi būti renkami ir publikuojami?

Atsakymas: Taip, duomenis transformavimo procese reikės surinkti iš R1 minimų reliacinių duomenų bazių, juos filtruoti (nuasmeninti ir pan.) ir galiausiai publikuoti AD portale, ne žemesniu nei 3 duomenų brandos lygmeniu. Taip, ETL procesas turi būti automatizuotas, o duomenų atnaujinimo dažnis gali priklausyti nuo konkretaus duomenų rinkinio.

5 klausimas. Konkurso sąlygų 2 priede, punkte 18.1.4 parašyta, kad duomenys turi būti atverti ne žemesniu kaip trečias brandos lygmuo, kas yra CSV formatas. Su tuo susiję 2 klausimai:

A klausimas. Pункte 9.10 Funkciniai reikalavimai pagal panaudos atvejį „Duomenų transformavimas“, lentelės skiltyje R 5.1, rašoma, kad "Duomenų schema turi būti rengiama vadovaujantis viešai prieinamais duomenų schemų resursais, pvz.: XML tipo failams - <https://www.w3.org/XML/Schema>; RDF tipo failams - <https://www.w3.org/TR/rdf-schema>."

XML ir RDF tipo failai yra 4-5 atvirųjų duomenų brandos lygis. Ar tai reiškia, kad duomenų transformavimas į XML ir RDF formatus galimas, tačiau tai įgyvendinti nėra privaloma?

Atsakymas. Techninės specifikacijos 18.1.4 punkte yra nustatyti reikalavimai partnerių duomenų įkėlimui, tačiau patys partnerių duomenys bus parengti kitose pirkimo dalyse (II ir III). Tiekėjas turės įkelti jau parengtus duomenis į ADP tokiais formatais kuriais jie bus parengti. Partnerių duomenų parengimo sąlygose yra numatyta, kad duomenys turės būti parengti „Tinklinių paslaugų rezultatai turi būti parengiami bent dviem iš šių formatų XML, JSON, CSV.“.

B klausimas. Ar Atvirų duomenų portale duomenų rinkiniai gali būti pateikiami ir kitais formatais, ne tik CSV, bet ir pvz. JSON, ar visi duomenų rinkiniai turi būti apjungti/suvienodinti, ir pateikti vienu duomenų modeliu - tik CSV?

Atsakymas. ADP duomenys gali būti pateikiami bet kokiais atvirų duomenų formatais.

6 klausimas. Ar toks duomenų rinkinių suvienodinimas nesukeltų papildomų rizikų, nes skirtingus duomenų modelius ne visada galima teisingai transformuoti į vieną modelį? Pvz. XML arba JSON į standartinį CSV (be pasikartojančių stulpelių) bendru atveju nesikonvertuoja.

Atsakymas. Pirkimo sąlygose reikalavimo konvertuoti duomenis į vieną formatą nėra.

7 klausimas.

Konkurso sąlygų 2 priedo 8 skirsnyje "Reikalavimai architektūrai", prašome patikslinti 2 punktus:

8.2 "ADP komponentai ir vidinė bei išorinė komponentų integracija turi būti realizuota remiantis SOA (angl. Service Oriented Architecture) principais."

Klausimas: Ar čia konkrečiai turima omenyje microservices architektūra su konteinerių (angl. container) technologija? Pvz. komponentų publikavimas Docker, Open Container ar Cloud Native Application Bundle konteinerių pavidalu.

Atsakymas: Ne, reikalavimo būtinai naudoti konteinerizavimo technologijos nėra.

8.3 "ADP pagrindinių funkcinių komponentų sąsajos (angl. Application Programming Interface – API) turi būti pagrįstos atvirais standartais (-u)."

Klausimas: Koks šioje situacijoje yra standarto apibrėžimas? Ar galima jį patikslinti, bei kokie konkretūs standartai turimi omenyje? Pvz. "pagrįstos IETF, W3C, WHATWG, ISO, Europos Komisijos ir kitais tarptautiniais standartais".

Atsakymas: Atvirais standartais bus laikomi ISO, W3C ir EK patvirtinti standartai. Esant situacijai, jei diegėjas norės naudoti kitą, nepatvirtintą standartą, jis turės argumentuotai išdėstyti pagrindimą ir tokią galimybę suderinti su perkančiąja organizacija.

8 klausimas.

2019 02 28 Išsiųstame pirkimo sąlygų paaiškinime (6972969) rašoma:

[...]

"Taigi, I pirkimo dalies vykdytojas turės tik bendradarbiauti su Partneriais arba jų duomenų rinkinių parengimo paslaugos teikėjais ir užtikrinti, kad jų tinkamai parengti duomenys būtų priimti ADP.

II ir III pirkimo dalys apima Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atvirų duomenų rinkinių ir jų metaduomenų parengimą (transformavimą į atvirų duomenų struktūras, pateikimo ir atnaujinimo mechanizmų sukūrimą ir kt.) pagal integravimui į ADP keliamus reikalavimus."

Klausimas: Kuo remiantis nuspręsta, kad tikslinga visą projektą dalinti į tris atskiras pirkimo dalis? Ar iš finansinės ir projektų valdymo perspektyvos nėra efektyviau visas dalis jungti į vieną didesnės vertės pirkimą, kadangi komunikacija bei darbas su Partneriais vyks visose trijose dabar numatytose pirkimo dalyse, nesvarbu ar ruošiant ADP duomenų priėmimui, ar Partnerių duomenis pateikimui į ADP. Kyla klausimas, ar II ir III dalis nėra atskirtos "dirbtinai" - bendro (o ne 3-ų atskirų, kaip aprašyta dabar) pirkimo atveju vienas konkurso laimėtojas galėtų žymiai efektyviau panaudoti I dalies užduotims skiriamus resursus II ir III dalių užduotims vykdyti. Juk tie patys Partneriai figuruoja ir I, ir II bei III pirkimo dalyse.

Atsakymas: Pirkimas yra suskirstytas į tris dalis remiantis Viešųjų pirkimų įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi: „Tarptautinis pirkimas privalo būti, o supaprastintas ar šio įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, ir apibūdiant šių dalių apimtį ir dalyką.“. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad tiekėjai gali pateikti pasiūlymus visoms trimis pirkimo dalims.

9 klausimas.

Susipažinę su Viešosios įstaigos CPO LT keliamais reikalavimais pirkimui ir vadovaudamiesi konkurso sąlygų 7.1. punkto nuostatomis teikiame savo pastabas ir klausimus dėl konkurso sąlygų 3.4 punkto 2 lentelėje nustatytų kvalifikacijos reikalavimų, kurie taikomi pirkimo 2 ir 3 dalims.

9.1. klausimas: Konkurso sąlygų priedo Nr. 2 3.2 punkte nurodyta, kad II-os ir III-os dalių pirkimo objektai yra šie: „II-ra pirkimo dalis – Projekto partnerio Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei

metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas. III-ia pirkimo dalis – Projekto partnerio Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas.“ Kvalifikaciniame reikalavime tiekėjui nurodyta, kad „Tiekėjas turi būti sukūręs arba modernizavęs bent 1 (vieną) informacinę sistemą, kurios sukūrimo/modernizavimo vertė būtų ne mažesnė kaip...“. Atkreipiame dėmesį, kad II ir III dalies pirkimo objektas yra ne informacinės sistemos kūrimas ar modernizavimas, bet „duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas“, kaip nurodyta 2 priedo 3.2 punkte. Prašome paaiškinti, kaip keliamas kvalifikacijos reikalavimas „Tiekėjas turi būti sukūręs arba modernizavęs bent 1 (vieną) informacinę sistemą, kurios sukūrimo/modernizavimo vertė būtų ne mažesnė kaip...“ atitinka pirkimo objektą, arba patikslinti kvalifikacinį reikalavimą taip, kad jis atitiktų II-os ir III-os dalių pirkimo objektą, t. y. nustatyti, kad tiekėjas turi būti atlikęs integracinių sąsajų/komponentų sukūrimą ir įdiegimą duomenų iš kitų šaltinių prijungimui, transformavimui.

Atsakymas: 2017 m. birželio 29 d. Viešųjų pirkimų tarnybos direktorius įsakymu Nr. 1S-105 patvirtintos Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos (toliau – Metodika) 21 punktas nurodo, kad „vertinant tiekėjo techninį ir profesinį pajėgumą, atsižvelgiama į žmogiškuosius ir techninius išteklius, pirkimo sutarčiai įvykdyti, reikalingą patirtį, tiekėjo darbuotojų kvalifikaciją, darbo produktyvumą, patirtį ir patikimumą“. Šiuo atveju tiekėjui keliamas kvalifikacinis reikalavimas – turėti IS sukūrimo/modernizavimo patirtį, kuri įrodoma nurodant panašios pirkimo sutarties duomenis. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Metodikos 21.1 papunkčiu, panašia sutartimi laikoma „<...> sutartis, kurios dalykas ir įvykdymo sąlygos panašios į perkamo objekto. <...> Nustatant, kas konkrečiu atveju laikoma panašia sutartimi, neleistina pernelyg susiaurinti pirkimo sutarties dalyką, pavyzdžiui, jei perkamos maitinimo paslaugos moksleiviams, pirkimo dokumentuose negalima reikalauti, kad tiekėjas būtų įvykdęs (vykdytų) sutartį dėl moksleivių maitinimo paslaugų teikimo, pakanka nurodyti, jog tiekėjas turi būti įvykdęs (vykdyti) maitinimo paslaugų sutartį.“. Atsižvelgiant į Metodikos rekomendacijas buvo nustatytas kvalifikacinis reikalavimas – „Tiekėjas turi būti sukūręs arba modernizavęs bent 1 (vieną) informacinę sistemą, kurios sukūrimo/modernizavimo vertė būtų ne mažesnė kaip...“ – kuris atitinka visų pirkimo dalių pirkimo objektą ir pernelyg jo nesusiaurina (vadovaujantis Metodikos 2.1 papunkčiu).

Taip pat pažymime, kad II ir III dalyje perkamos paslaugos ir yra informacinės sistemos sukūrimo paslaugos, todėl manome, jog kvalifikacijos reikalavimas yra glaudžiai susijęs su pirkimo objektu ir tuo pačiu yra nediskriminuojantis bei leidžiantis dalyvauti didesniai tiekėjų ratui.

9.2. klausimas: 1) Kvalifikaciniame reikalavime Projekto vadovui nurodyta, kad Projekto vadovas turi būti „Per pastaruosius 3 (trejus) metus vadovavęs bent 1 (vienam) informacinės sistemos sukūrimo arba modernizavimo projektui“. Atkreipiame dėmesį, kad II-os ir III-os dalies pirkimo objektas yra ne informacinės sistemos kūrimas ar modernizavimas, bet „duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas“, kaip nurodyta 2 priedo 3.2 punkte. Prašome paaiškinti, kaip keliamas kvalifikacijos reikalavimas atitinka pirkimo objektą, arba patikslinti Projekto vadovui keliamą kvalifikacinį reikalavimą taip, kad jis atitiktų II-os ir III-os dalių pirkimo objektą, t. y. nustatyti, kad projekto vadovas turi turėti patirtį vadovaujant projektui, kurį įgyvendinant buvo kuriamos ir diegiamos informacinės sistemos integracinės sąsajos/komponentai duomenų iš kitų šaltinių prijungimui, transformavimui.

9.3. klausimas: Kvalifikaciniame reikalavime Programuotojui nurodyta, kad:

1. Programuotojas turi būti „Per pastaruosius 3 (tris) metus dalyvavęs (dalyvauja) bent 1 (viena) informacinės sistemos kūrimo/modernizavimo projekte, kuriame vykdė IS programavimo darbus, naudodamas pasiūlyme numatytus programavimo įrankius.“

Atkreipiame dėmesį, kad II-os ir III-os dalies pirkimo objektas yra ne informacinės sistemos kūrimas ar modernizavimas, bet „duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas“, kaip nurodyta 2 priedo 3.2 punkte. Prašome paaiškinti, kaip keliamas kvalifikacijos reikalavimas atitinka pirkimo objektą, arba patikslinti Programuotojui keliamą kvalifikacinį reikalavimą taip, kad jis atitiktų II ir III dalių pirkimo objektą, t. y. nustatyti, kad programuotas turi turėti patirtį programuojant informacinės sistemos integracines sąsajas/komponentus duomenų iš kitų šaltinių prijungimui, transformavimui, naudojant pasiūlyme tiekėjo nurodytus įrankius.

2. Siūlomas Programuotojas „Per pastaruosius 3 (tris) metus dalyvavęs (dalyvauja) bent 1 (viena) informacinės sistemos kūrimo/modernizavimo projekte, kuriame vykdė IS programavimo darbus, naudodamas pasiūlyme numatytus programavimo įrankius.“ taip pat nurodyta, kad programuotojas „Turi turėti tarptautiniu mastu pripažįstamą programuotojo kvalifikaciją, pagrįstą, pavyzdžiui, Microsoft Certified Application Developer ar Oracle Developer Certified Professional ar Oracle Certified Associate Java Programmer ar Sun JAVA Certified Programmer arba kitų lygiaverčių programavimo įrankių, sertifikatų“. Atkreipiame dėmesį, kad tuo atveju jei tiekėjas nenaudos nei vieno iš reikalavime „turėti tarptautiniu mastu pripažįstamą programuotojo kvalifikaciją <...>“ nurodytų nuosavybinės programinės įrangos gamintojų įrankių, o naudos, pvz. atviro kodo priemones, reikalavimas turėti sertifikatą priemonės, kuri nebus naudojama teikiant paslaugą, yra perteklinis ir nesusijęs su pirkimo objektu.

Atsižvelgiant į tai, prašome patikslinti reikalavimą „turėti tarptautiniu mastu pripažįstamą programuotojo kvalifikaciją, pagrįstą, pavyzdžiui, Microsoft Certified Application Developer ar Oracle Developer Certified Professional ar Oracle Certified Associate Java Programmer ar Sun JAVA Certified Programmer arba kitų lygiaverčių programavimo įrankių, sertifikatų“ arba paaiškinti/pagrįsti kaip reikalavimas „turėti tarptautiniu mastu pripažįstamą programuotojo kvalifikaciją, pagrįstą, pavyzdžiui, Microsoft Certified Application Developer ar Oracle Developer Certified Professional ar Oracle Certified Associate Java Programmer ar Sun JAVA Certified Programmer arba kitų lygiaverčių programavimo įrankių, sertifikatų“ yra susijęs su tam pačiam specialistui taikomu reikalavimu turėti pasiūlyme nurodyto įrankio naudojimo patirtį, jei reikalaujamas kvalifikacijai pagrįsti sertifikatas nustatytuose reikalavimuose nėra susietas su įrankiais, kuriuos naudos Programuotojas, teikdamas paslaugas. Taip pat prašome paaiškinti kieno lygiavertiškumą turės pagrįsti tiekėjas – programavimo įrankio ar sertifikato, kadangi reikalavime nurodyta „<...> arba kitų lygiaverčių programavimo įrankių, sertifikatų“.

Atsakymas į 9.2 ir 9.3: Atkreipiame dėmesį, kad nustatant Projekto vadovui ir Programuotojui (toliau – Specialistai) keliamus kvalifikacinius reikalavimus buvo vadovaujamosi Metodika, taip pat atsižvelgiama į Projekto specifiką, sudėtingumą, trumpus projekto įgyvendinimo terminus. Šiuo atveju buvo įvertinta tai, kad Specialistai turės užtikrinti ne tik sėkmingą Projekto partnerių turimų duomenų rinkinių, kaupiamų įvairiose informacinėse sistemose, atvėrimą, integracinių sąsajų sukūrimą, bet taip pat sklandų duomenų rinkinių perdavimą į Atvirų duomenų portalą (I-as pirkimo objektas), todėl informacinių sistemų, jų struktūrų ir veikimo principų išmanymas yra būtinas. Manome, kad reikalavimai Specialistams kiekvienai pirkimo objekto daliai atitinka pirkimo objektą ir nėra pertekliniai. Taip pat prašome žiūrėti 9.1 punkte pateiktą atsakymą. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Programuotojui keliamas kvalifikacinis reikalavimas yra „turėti tarptautiniu mastu pripažįstamą programuotojo kvalifikaciją“, reikalavime minimi konkretūs sertifikatai yra tik

pavyzdžiai. Taip pat paaiškiname, kad tiekėjas gali pateikti lygiaverčių programavimo įrankių sertifikatus.

9.4. klausimas: *Prašome paaiškinti ar gali būti Programuotojo kvalifikacinis reikalavimas tenkinamas siūlant 2 specialistus, iš kurių vienas turės konkurso sąlygose nurodytą sertifikatą, o kitas – turės patirtį, reikalingą kvalifikaciniam reikalavimui „Per pastaruosius 3 (tris) metus dalyvavęs (dalyvauja) bent 1 (vienne) informacinės sistemos kūrimo/modernizavimo projekte, kuriame vykdė IS programavimo darbus, naudodamas pasiūlyme numatytus programavimo įrankius“, kadangi prašomas kvalifikacijai įrodyti sertifikatas konkurso sąlygose nustatytame reikalavime nėra susietas su pasiūlyme numatomu naudoti įrankiu.*

Atsakymas: Atkreipiame dėmesį, kad visus Konkurso sąlygose Programuotojui keliamus reikalavimus turi atitikti tas pats specialistas, tačiau taip pat pažymime, kad tas pats specialistas gali būti teikiamas į daugiau nei vieną specialisto poziciją, jeigu jis atitinka daugiau nei vienai specialisto pozicijai keliamus reikalavimus.

10 klausimas. *Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad Konkurso sąlygų 8 priede II ir III pirkimo dalims pateiktuose sutarčių projektuose yra netikslumų:*

1. „Specialiųjų paslaugų pirkimo sutarties sąlygų dalyje“ 1.1 punkte nurodyta, kad „Sutarties dalykas yra Atvirų duomenų portalo (ADP) funkcionalumų sukūrimo bei įdiegimo ir partnerių duomenų rinkinių atvėrimo paslaugų pirkimas“ atkreipiame dėmesį, kad tai neatitinka pirkimo objekto II ir III dalims;

2. Sutarties projektų 4 straipsnio 4.2.2 punkto papunkčiuose 4.2.2.1-4.2.2.5 aprašyta atsiskaitymo už įvykdytas iteracijas tvarka, tačiau šioje tvarkoje referuojama į Techninės specifikacijos punktus, kurie nėra taikomi II ir III pirkimo dalims.

Atsižvelgiant į tai, prašome patikslinti Konkurso sąlygų 8 priede pateiktą II ir III pirkimo dalių Sutarčių projektus.

Atsakymas:

Atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus tiksliname II pirkimo dalies sutarties projektą (Konkurso sąlygų 8 priedas):

1.1. punktas išdėstomas taip: „1.1. Sutarties dalykas yra Projekto partnerio Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas“;

4.2.2 punktas išdėstomas taip:

„4.2.2 Tarpiniai atsiskaitymai vykdomi tokiomis dalimis:

4.2.2.1 Už Techninės specifikacijos 25.4. papunktyje įvardintų R1-R3 rezultatų įgyvendinimą – 40 procentų bendros Sutarties kainos;

4.2.2.2. Už Techninės specifikacijos 25.4. papunktyje įvardintų R4-R6 rezultatų įgyvendinimą – 60 procentų bendros Sutarties kainos.“

Atsižvelgiant į pateiktus pastebėjimus tiksliname III pirkimo dalies sutarties projektą (Konkurso sąlygų 8 priedas):

1.1. punktas išdėstomas taip: „1.1. Sutarties dalykas yra Projekto partnerio Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenų atvėrimas ir duomenų šaltinių prijungimas, duomenų transformavimas į ADP atvirų duomenų struktūras ir duomenų bei metaduomenų atnaujinimo integracinių sąsajų sukūrimas ir įdiegimas“;

4.2.2 punktas išdėstomas taip:

„4.2.2 Tarpiniai atsiskaitymai vykdomi tokiomis dalimis:

4.2.2.1 Už Techninės specifikacijos 29.4. papunktyje įvardintų R1-R3 rezultatų įgyvendinimą – 40 procentų bendros Sutarties kainos;

4.2.2.2. Už Techninės specifikacijos 29.4. papunktyje įvardintų R4-R6 rezultatų įgyvendinimą – 60 procentų bendros Sutarties kainos.“

11 klausimas.

1. Konkurso sąlygų 2 priedo 5.1 punkte Perkančioji organizacija nurodo, kad "VIISP funkcinės galimybės numatoma naudoti Portalo naudotojų ir vartotojų autentifikavimui, bei esant poreikiui, mokėjimams ar integracijoms.". Prašome aiškiai apibrėžti poreikį VIISP integracijoms.

Atsakymas: VIISP integracijų sąrašas yra viešai skelbiamas internete <https://www.epaslaugos.lt/portal/serviceContract/44420/1222/7660?searchId=3b354b22-5ad6-4f7e-9e07-5f2fd42fe65b>. Atkreipiame dėmesį, kad VIISP integracijos turės būti naudojamos tik jeigu jos atitiks ADP poreikį. Preliminariu vertinimu turėtų būti panaudojamas VIISP naudotojų autentifikavimas, teikimo apmokėjimas (jeigu toks taikomas).

2. Patikslinkite kokius funkcinis sprendimus reikia atkartoti numatytus 5.2 punkte „numatytinas sukurtų TDS funkcinų sprendimų atkartojimas įgyvendinant Portalo funkcionalumus pagal pasirinktos informacinių technologijų platformos ir infrastruktūros galimybes.“?

Atsakymas: Diegėjas privalo įgyvendinti visus funkcinis ir nefunkcinis Techninėje specifikacijoje nurodytus reikalavimus. ETL funkcinis ir nefunkcinis reikalavimams realizuoti Diegėjas gali panaudoti TDS ETL komponento sprendimą, jeigu jis atitinka Diegėjo siūlomą architektūrą arba Diegėjas gali siūlyti ir alternatyvų ETL sprendimą.

3. Kurios procedūros turi atitikti 6.5.Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymą?

Atsakymas: ADP įgyvendinimui turi būti taikomi trečiai valstybės informacinių sistemų svarbos kategorijai Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme ir šį įstatymą įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai.

4. Perkančioji organizacija nurodo 8.3 punkte nurodo, kad „ADP pagrindinių funkcinų komponentų sąsajos (angl. Application Programming Interface – API) turi būti pagrįstos atvirais standartais (-u)“. Kadangi egzistuoja labai daug atvirojo kodo standartų, nurodykite prašau pagal kokius kriterijus bus sprendžiama ar naudojamas standartas atitinka kriterijus?

Atsakymas: Parenkant API (angl. *Application Programming Interface*) standartus tiekėjas turėtų argumentuotai pagrįsti, kad siūlomas pasirinkimas pilnai atitinka ADP esamus ir perspektyvinės plėtros poreikius. Argumentuojant galima remtis gerosios tarptautinės praktikos pavyzdžiais.

5. Paaiškinkite pagal kokius kriterijus turi būti parenkama atvirojo kodo platforma, nurodoma 8.5 punkte?

Atsakymas: Platforma turi nesukurti užsakovui papildomų palaikymo kaštų po projekto įgyvendinimo ir užtikrinti efektyvų ADP atnaujinimų diegimo procesą nestabdant ADP veikimo. Platforma turi atitikti ADP esamiems ir testinimo užtikrinimo poreikiams.

6. Perkančioji organizacija 8.6.2 punkte nurodo, kad „Pasirinktas dizaino eskizas turi būti aprašytas CSS arba analogiška kalba. Turi būti galimybė esant poreikiui šį dizaino eskizą modifikuoti.“ Kuriuo projekto kūrimo momentu galima šį dizaino eskizą modifikuoti?

Atsakymas: Dizaino eskizą turi būti galima modifikuoti ADP diegimo metu ir įdiegus ADP. Modifikacijos turėtų būti atliekamos CSS arba analogiška kalba. Pagrindiniai dizaino pakeitimai planuojami projekto įgyvendinimo eigoje iki įdiegiant ADP į gamybinę aplinką.

7. Prašome pateikti detalią techninę specifikaciją Gal galite pateikti 8.7. punkte numatyto valstybės duomenų centro specifikacijas?

Atsakymas: ADP įdiegimui reikalinga informacinių technologijų infrastruktūra bus parengta pagal tiekėjo siūlomą sprendimą ir jo parengtus reikalavimus virtualioje duomenų centro aplinkoje. Visos kitų sistemų specifikacijos bus pateiktos pirkimo laimėtojui.

8. Pateikite, prašom, 8.7.1 punkte numatyto ETL komponento specifikaciją.

Atsakymas: TDS sprendimui realizuoti pasirinkti: SAP Data Integrator, kurio specifikaciją, esant poreikiui, galima rasti produkto gamintojo portale: <https://www.businessintelligence.info/assets/bo/dataintegrator.pdf>.

9. Perkančioji organizacija 9.10 punkte numato, jog „ADP duomenų transformavimo komponente turi būti sukurta galimybė prijungti ne mažiau nei 7 tipų pirminių duomenų šaltinių duomenų bazes: Oracle, My SQL, MS SQL Server, MS Access, PostgreSQL arba analogiškas.“. Paaiškinkite prašom kokios analogiškos duomenų bazės gali būti pajungtos? Ar duomenų bazių pajungimo kiekis yra vertinimo kriterijus?

Atsakymas: Turėtų būti galima prijungti analogiškas išvardintoms 9.10 papunktyje duomenų bazes t.y. kurios atitinka [ISO](#) standarte apibrėžtus reikalavimus, keliamus SQL duomenų išrinkimo raktažodžiams. Pažymime, kad duomenų bazių pajungimo kiekis nėra vertinimo kriterijus.

10. Perkančioji organizacija 9.10 - R4.2 punkte nurodo jog „turi būti sukurti algoritmai leidžiantys identifikuoti „Dublikatus – automatinis dublikatų identifikavimo algoritmas turi identifikuoti dublikatus ir juos pateikti. AD koordinatoriui, kuris peržiūrėjęs duomenis ir nusprendęs, kad tai tikrai yra dublikatai gali patvirtinti šių duomenų pašalinimą.“. Pateikite prašome reikalavimus dublikatų identifikavimo algoritmui.

Atsakymas: Dublikatų pašalinimo algoritmams keliamus reikalavimus tiekėjas privalės suderinti su Perkančiąja organizacija paslaugų suteikimo metu.

11. Perkančioji organizacija 9.12- R5 punkte nurodo, kad „ADP turi būti realizuota galimybė redaguoti ADP grafinę sąsają CSS arba analogiško redaktoriaus pagalba. Grafinės sąsajos redagavimas gali reikalauti specifinių programavimo žinių.“. Taip pat 11.2 punkte nurodoma jog „...Administratorius turi galėti atlikti šias funkcijas: Modifikuoti portalo grafinę sąsają – Portalo antraščių (angl. title) keitimas, portale esančių šriftų spalvų ir dydžių keitimas. Jeigu atsiranda galimybė redaguoti grafinę sąsają, kas bus atsakingas už UI klaidas?

Atsakymas: Tiekėjas privalo parengti administratoriaus instrukciją, kuri turi suteikti informaciją leidžiančią Užsakovo administratoriui atlikti tokius Grafinės sąsajos pakeitimus, kurie nesukelia UI klaidų.

12. Perkančioji organizacija 9.12-R8 punkte nurodo „ADP turi būti realizuota galimybė redaguoti ADP grafinę sąsają CSS arba analogiško redaktoriaus pagalba. Grafinės sąsajos redagavimas gali reikalauti specifinių programavimo žinių.“. Koks turi būti naudojamas versijavimo standartas.

Atsakymas: Bus naudojamas tiekėjo pasiūlytas versijavimo sprendimas.

13. Perkančioji organizacija 9.12 – R9 punkte nurodo “ADP turi būti realizuota galimybė peržiūrėti visus ADP naudotojams išsiųstus pranešimus apie AD rinkinių ir turinio atnaujinimus. Kokio tipo pranešimai (sisteminiai, e-mail, SMS, t.t.) turės būti siunčiami?

Atsakymas: Turės būti siunčiami sisteminiai ir el. paštu išsiųsti pranešimai.

14. Perkančioji organizacija 12.3 punkte nurodo „Objektyviai ilgesnį laiko tarpą trunkantys procesai privalo būti įgyvendinti taip, kad jie galėtų veikti foniniame režime arba informacija apie tokio proceso eigą privalo būti pateikiama naudotojui dėmesio neblaškančiu būdu.“. Kokiais kriterijais remiantis bus nustatoma, kas yra „Objektyviai ilgesnį laiko tarpą trunkantys procesai“?

Atsakymas: Objektyviai ilgesnį laiko tarpą trunkantys procesai turėtų būti įvertinti remiantis būtino atitinkamiems procesams atlikti laiko vidurkiu, kuris paskaičiuojamas įvertinus faktines neturinčio įgūdžių, jau turinčio patirtį ir ekspertinių įgūdžių specialistų procesui atlikti reikalingų laiko sąnaudų, trukmes.

15. Perkančioji organizacija 12.3 punkte nurodo „ADP programinė įranga privalo būti suprojektuota ir įgyvendinta tokiu būdu, kad būtų užtikrinamas taupus kompiuterinės technikos išteklių ir ryšių infrastruktūros naudojimas.“. Kokiais kriterijais remiantis bus nustatoma kad kompiuterinės technikos ištekliai ir infrastruktūra naudojama netaupiai?

Atsakymas: Taupaus kompiuterinės technikos ir išteklių naudojimo racionalumas bus vertinamas analogijų palyginimo principais.

16. 15.4. punkte nurodoma jog „ADP turi būti kuriamas remiantis tęstinio integravimo/tęstinio diegimo principais (angl. Continuous Integration/Continuous Deployment), t. y. aktuali ADP versija turi būti visada prieinama testavimui Projekto vykdytojo, Projekto partnerių atstovams ir kitoms naudotojų grupėms;“ Ar reikalaujama kūrimo metu remtis tęstinio integravimo/tęstinio diegimo principais, ar turės visa CI/CD infrastruktūra ir sprendimai perduoti Perkančiajai Organizacijai?

Atsakymas: Tęstinio programavimo/tęstinio diegimo principai turi užtikrinti kuriamo ADP sprendimo įgyvendinimo greitį ir diegimą tęstinėje ir gamybinėje aplinkoje, realizavus veikiantį prieaugį. Perkančiajai organizacijai turės būti perduoti visi projekto metu sukurti rezultatai, tai yra numatyta ir Konkurso sąlygų 8 priedo Bendrųjų paslaugų pirkimo sutarties sąlygų 7.1 punkte.

17. Perkančioji organizacija nurodo.17.2 punkte, jog “Sistemoje turi būti palaikomas daugiakalbiškumas, kuris siejamas su galimybe duomenų vartotojui pasirinkti naudotojo sąsają kalbą bei įvesti, saugoti ir pateikti informaciją keliomis kalbomis (rašmenimis), pvz., lietuvių, anglų, prancūzų, ispanų.“ Ar daugiakalbiškumo reikalavimai galioja ir 13 punkte numatytiems reikalavimams? Kokį kalbų kiekį maksimaliai turi palaikyti sistema?

Atsakymas: Daugiakalbiškumo reikalavimai galioja ir Techninės specifikacijos 13 punkte numatytiems reikalavimams. Maksimalus kalbų kiekis neturi būti ribojamas. Turi būti realizuota galimybė atlikti ADP vertimą į neribotą kiekį kalbų naudojant vieną vertimų failą, šį failą vėliau

importuojant į ADP ir automatinio būdu paleidžiant visus reikalingus procesus naudotojo sąsajos vertimui užtikrinti.

18. 15.3 punkte nurodoma, jog „ADP turi būti kuriamas remiantis Diegėjo naudojama metodologija, kuri neturi prieštarauti iteraciniams (angl. agile) programinės įrangos kūrimo principams“. Ar tikrai projektas turi būti kuriamas Agile principais, kai jau yra apibrėžta projekto apimtis, numatytos konkrečios iteracijos ir per jas reikalaujamos įdiegti funkcijos, nes tai iš principo prieštarauja sistemų kūrimo „Agile“ principu apibrėžimui?

Atsakymas: Diegėjas gali pasirinkti sau palankią metodologiją, kuri negali prieštarauti Agile metodologijos principams. Diegėjas turi galimybę iteracijas skaidyti į trumpesnius sprintus ir realizuoti ADP prieaugius pagal paties pasiūlytą planą.

19. 17.1.4 punkte nurodoma jog „ADP turi būti prijungtas prie valstybės informacinių išteklių debesų infrastruktūroje naudojamos atsarginio duomenų kopijavimo infrastruktūros.“ Kas atsakingas už ADP prijungimą prie atsarginių duomenų kopijavimo infrastruktūros?

Atsakymas: Tiekėjas atsakingas už ADP prijungimą prie debesų infrastruktūroje naudojamos duomenų kopijavimo įrangos.

20. 19.8 punkte nurodyta jog „ADP diegėjas turi šalinti visų testavimų metu identifikuotas klaidas, ADP greitaveikos, ergonomikos ir kitas tinkamai ADP neleidžiančias funkcionuoti problemas.“ Kaip bus nustatoma kas atsakingas už greitaveikos klaidas, jei sistema veiks valstybės duomenų centre, kuris taip pat gali turėti greitaveikos problemų?

Atsakymas: Jeigu problemą sukels valstybės duomenų centro infrastruktūra, Tiekėjas nebus atsakingas ir tokių klaidų šalinti neturės, tačiau Tiekėjas turi tiksliai identifikuoti greitaveikos ir klaidų atsiradimo problemas ir nurodyti jų pašalinimo sprendimus, net jei dėl jų sprendimo yra atsakingas valstybinis duomenų centras.

21. Prašome pateikti detalesnę opendata.gov.lt (ckan.opendata.gov.lt) ir geoportal.lt sistemų techninę specifikaciją iš kurių reiks perkelti duomenis.

Atsakymas: Specifikacijos bus pateiktos Tiekėjui pasirašius paslaugų teikimo sutartį, šiame etape tai nėra lemianti/kritinė informacija.

22. Perkančioji organizacija 20.4 punkte nurodo, jog „ADP diegėjas turi įkelti ne mažiau kaip 300 Projekto partnerių parengtų atvirų duomenų rinkinių duomenis ir metaduomenis“. Kokios numatomos duomenų apimtys (10GB, 1TB, 10TB, kita)?

Atsakymas: Duomenų rinkiniai šiuo metu nėra pilnai parengti, todėl duomenų apimtys negali būti tiksliai įvertintos. Pažymėtina, kad projekto partnerių duomenų rinkinių kiekis (ne mažiau kaip 300) nesikeis.

23. Kadangi pirkimas išskaidytas į tris atskiras sistemas, pateikite prašome informaciją kaip bus užtikrinamas projekto ir rizikų valdymas tuo atveju jei atskirų sistemų įgyvendinimą laimės trys skirtingos įmonės? Kas bus atsakingas už projekto įgyvendinimą laiku, tarpusavio sprendimų koordinavimą bei sėkmingą įgyvendinto sprendimo įdiegimą? Ar tai užtikrins perkančioji organizacija?

Atsakymas: Projekto koordinavimą vykdys Perkančioji organizacija kartu su techninės priežiūros paslaugų tiekėjais. Už bendradarbiavimą ir rizikų valdymą kiekvienoje dalyje bus atsakingas tiekėjas.